

LAPIN TUTKIMUSRAHASTO

Lääketieteen ja Peräpohjolan maa- ja metsätalouden tutkimukseen

Rahasto perustuu maaherra Uuno Hannulan (22.10.1891–26.7.1973) ja rouva Elli Hannulan (7.6.1899–17.12.1977) lahjoituksiin Suomen Kulttuurirahaston Pohjois-Suomen rahastolle. Rahasto on perustettu 1964, ja se edistää Lapin tutkimusseuran myötävaikutuksella tutkimustyötä Lapin läänissä. Rahasto jakaa vuorovuosin kaksi apurahaa: toinen jaetaan syntyperäiselle peräpohjalaiselle maa- ja metsätalouden tutkijalle tai poikkeustapauksessa muulle näiden alojen tutkijalle, mikäli tutkimustyö on erityisen arvokas Peräpohjolan maa- ja metsätaloudelle, ja toinen lääketieteen, lähinnä kirurgian tutkijalle.

Vuonna 1953 perustettu Pohjois-Suomen rahasto oli Suomen Kulttuurirahaston ensimmäinen itsenäinen maakuntarahasto. Vuonna 1968 se jakautui Lapin, Kainuun ja Pohjois-Pohjanmaan rahastoiksi. Lapin tutkimusseura on perustettu 1959, ja se tukee entisen Lapin läänin alueeseen kohdistuvaa tutkimustyötä sekä sen ja käytännön elämän välisen yhteistyön tehostamista.

Peräpohjolan ja Lapin kehitykseen keskeisesti vaikuttanut päätoimittaja, kansanedustaja ja maaherra Uuno Yrjö Hannula syntyi Hannulan talossa Alatornion Putaan kylässä, ja hänen vanhempansa olivat maanviljelijä Vilho Hannula (ent. Hammasjärvi) ja Anna Greta Öfverberg. Perheen toinen poika Väinö kaatui sisällissodassa 1918. Päästyään ylioppilaaksi Kemin suomalaisesta yhteiskoulusta 1912 Uuno Hannula opiskeli Helsingin yliopistossa historiaa, suomen kieltä ja kirjallisuutta, kansanrunoutta ja kansantaloutta. Hän valmistui filosofian kandidaatiksi 1930 ja maisteriksi 1931.

Uuno Hannula aloitti vastaperustetun Pohjolan Sanomien toimittajana 1915. Parin vuoden kuluttua hänestä tuli lehden päätoimittaja ja myöhemmin toimitusjohtaja ja hallituksen puheenjohtaja. Hän oli Maalaisliiton kansanedustaja 1927–1944 ja opetusministeri 1937–1940. Hänen ministe-

Uuno Hannula. Kuva: Museovirasto/Picture Post/Haywood Magee

rikaudellaan perustettiin Suomen Kulttuurirahasto. Hannula toimi Lapin läänin maaherrana 1944–1958, ensin virkaa tekevänä ja vuodesta 1947 virkaan nimitettynä. Sotilasarvoltaan hän oli kapteeni. Hänelle myönnettiin lukuisia koti- ja ulkomaisia kunnia- ja ansiomerkkejä.

Sodan jälkeen Hannula johti tarmokkaasti Lapin jälleenrakentamista ja kehitystyötä, kiersi maakuntaa ja vahvisti ihmisten tulevaisuudenuskoa. Hänen keskeisiä arvojaan olivat inhimillisyys, vapaamielisyys, laillisuus ja kansanvallan ihanteet. Hän julkaisi 1933 kirjan *Me teemme mitä tahdomme*.

Uuno Hannula ja hänen puolisonsa Elli Hannula avioituivat 1919. Avioliitto oli lapseton. Elli Maria Hannula oli syntynyt Torniossa ja hänen vanhempansa olivat tullipäällysmies Ferdinand Öfverberg ja Maria Ytterberg, joka oli Uuno Hannulan äidin serkku. Ennen avioitumistaan myös Elli Hannula oli toimittajana Pohjolan Sanomissa.

Osuuskunta Sigillum/Seija A. Niemi

Lapin rahasto perustettiin vuonna 1954, jolloin se kuului Kainuun ja Pohjois-Pohjanmaan rahastojen kanssa yhteiseen Pohjois-Suomen rahastoon. Vuonna 1968 Lapin rahastosta tuli oma rahastonsa. Se on yksi Suomen Kulttuurirahaston seitsemästätoista maakuntarahastosta ja tukee oman maakunnan alueella tehtävää kulttuurityötä ja tieteellistä tutkimusta jakamalla apurahoja ja palkintoja kerran vuodessa. Lisätietoa www.skr.fi/la.